

รายละเอียดของรายวิชา

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี หลักสูตรเคมี

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

- รหัสและชื่อรายวิชา
4022622 เคมีวิเคราะห์
- จำนวนหน่วยกิต
3 หน่วยกิต (2-2-5)
- หลักสูตรและประเภทของรายวิชา
หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต วิชาบังคับเรียน หมวดวิชาเฉพาะ
- อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน
อาจารย์ดุสิต อังธารักษ์ และ อาจารย์ชาญชัย ตรีเพชร
- ภาคการศึกษา/ชั้นปีที่เรียน
ภาคการศึกษาที่ 1 / ชั้นปีที่ 2
- รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite) (ถ้ามี)
-
- รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites) (ถ้ามี)
-
- สถานที่เรียน
ศูนย์วิทยาศาสตร์ สิรินคร
- วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด
12 มิถุนายน 2554

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

- จุดมุ่งหมายของรายวิชา
  - 1.1 เพื่อให้ นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับเคมีวิเคราะห์ หลักการวิเคราะห์เชิงปริมาณ การคำนวณปริมาณสัมพันธ์ และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงสถิติ
  - 1.2 เพื่อให้ นักศึกษาสามารถ เตรียมสารละลาย สารตัวอย่าง และวิเคราะห์ปริมาณโดยปริมาตรของ ปฏิกริยากรดเบส ปฏิกริยารีดอกซ์ ปฏิกริยาตกตะกอน และปฏิกริยาของสารเชิงซ้อน

2. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา

เพื่อปรับเปลี่ยนเนื้อหาให้เกิดความเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงในบริบทปัจจุบัน ที่นักศึกษาจะต้องนำไปใช้ได้จริง

หมวดที่ 3 ลักษณะและการดำเนินการ

1. คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาบทนำ หลักการวิเคราะห์เชิงปริมาณ การคำนวณปริมาณสารสัมพันธ์ และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงสถิติ ทฤษฎีและการประยุกต์การวิเคราะห์เชิงปริมาณขั้นพื้นฐานของ การวิเคราะห์โดยปริมาตร และการชั่งน้ำหนักการวิเคราะห์โดยปริมาตรจะเน้นเกี่ยวกับการไทเทรต กรดเบส การไทเทรตแบบตกตะกอน การไทเทรตแบบรีดอกซ์ และการไทเทรตสารประกอบเชิงซ้อน ทั้งในสารละลายน้ำและไม่ใช่น้ำ การวิเคราะห์โดยการชั่งน้ำหนักจะรวมทั้งการตกตะกอนและการระเหย

2. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

บรรยาย	สอนเสริม	ปฏิบัติ/งาน ภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
30 ชั่วโมงต่อ ภาคการศึกษา	สอนเสริมตามความ ต้องการของนักศึกษา	มีฝึกปฏิบัติการ 30 ชั่วโมงต่อ ภาคการศึกษา	ศึกษาด้วยตนเอง 5 ชั่วโมง ต่อสัปดาห์

3. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็น

รายบุคคล

3.1 อาจารย์ประจำรายวิชาให้คำปรึกษาผ่านเครือข่าย face book : analfood และจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ analfood@gmail.com

3.2 อาจารย์จัดเวลาให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล หรือรายกลุ่มตามความต้องการ 1 ชั่วโมง ต่อสัปดาห์ (เฉพาะรายที่ต้องการ)

หมวดที่ 4 การพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษา

1. คุณธรรม จริยธรรม

1.1 คุณธรรม จริยธรรมที่ต้องพัฒนา

1.1.1 ตระหนักถึงจรรยาบรรณในฐานะนักวิทยาศาสตร์ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร

1.1.2 มีวินัยต่อการเรียน ส่งมอบงานที่มอบหมายตามเวลาที่กำหนด

1.1.3 รับฟังการแสดงความคิดเห็นของเพื่อนในชั้นเรียน ทั้งในกลุ่มและนอกกลุ่ม

1.2 วิธีการสอน

ใช้การสอนแบบสื่อสารสองทาง เปิดโอกาสให้นักศึกษามีการตั้งคำถามหรือตอบคำถาม หรือแสดงความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรม จริยธรรม ในโอกาสต่างๆ พร้อมยกตัวอย่างในสถานการณ์ปัจจุบัน ประกอบ

1.3 วิธีการประเมินผล

1.3.1 ประเมินผลจากพฤติกรรมที่แสดงออกในชั้นเรียนนอกชั้นเรียนและในโอกาสต่างๆ ที่หลักสูตร/ คณะจัดกิจกรรม ที่เกี่ยวข้องทางด้านคุณธรรมและจริยธรรม

1.3.2 การตรวจสอบการมีวินัยต่อการเรียน การตรงต่อเวลาในการเข้าชั้นเรียน และการส่ง งานที่ได้รับมอบหมาย

2. ความรู้

2.1 ความรู้ที่ต้องได้รับ

2.1.1 มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและทฤษฎีที่สำคัญในเนื้อหาของสาขาวิชาเฉพาะ ด้าน อย่างเป็นระบบ

2.1.2 มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถทำปฏิบัติการ ในเคมีวิเคราะห์สำหรับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร

2.2 วิธีการสอน

2.2.1 การบรรยายประกอบเอกสาร

2.2.2 ฝึกปฏิบัติการด้านเคมีวิเคราะห์

2.2.3 ให้นักศึกษาค้นหาความรู้และข้อมูลเพิ่มเติม การสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ (Co-operative Learning) การสอนแบบศึกษาด้วยตนเอง การค้นคว้าจากหนังสือ ตำรา และทางอินเทอร์เน็ต

2.3 วิธีการประเมินผล

2.3.1 การทดสอบย่อย การสอบกลางภาค และการสอบปลายภาค

2.3.2 ทักษะการทำปฏิบัติการ และรายงานผลการปฏิบัติการ

2.3.3 การค้นคว้าและจัดทำรายงานที่ได้รับมอบหมาย

2.3.4 การอภิปรายในกรณีศึกษาต่างๆ ทางด้านเคมีวิเคราะห์

3. ทักษะทางปัญญา

3.1 ทักษะทางปัญญาที่ต้องพัฒนา

3.1.1 คิดอย่างมีวิจารณญาณและเป็นระบบ

3.1.2 สามารถสืบค้น เข้าถึงแหล่งข้อมูลทางวิชาการ เพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาด้านวิทยาศาสตร์ ได้อย่างสร้างสรรค์

3.1.3 มีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมายทั้งรายบุคคลและงานกลุ่ม

3.1.4 สามารถปรับตัวและทำงานร่วมกับผู้อื่นทั้งในฐานะผู้นำและสมาชิกในกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.2 วิธีการสอน

การสอนโดยไขปัญหาเป็นฐาน และใช้กระบวนการอภิปราย ฝึกตอบปัญหาในชั้นเรียนและการแสดงความคิดเห็นต่อปัญหา และระดมสมองในการแก้ไขปัญหา

3.3 วิธีการประเมินผล

3.3.1 ประเมินจากการแสดงความคิดเห็นและการอภิปราย รายงานรายบุคคลหรือรายงานกลุ่ม

3.3.2 ประเมินจากการตอบปัญหาและการแสดงความคิดเห็นในชั้นเรียน ทั้งรายบุคคลและกลุ่ม

4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

4.1 ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่ต้องพัฒนา

4.1.1 มีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมายทั้งรายบุคคลและงานกลุ่ม

4.1.2 สามารถปรับตัวและทำงานร่วมกับผู้อื่นทั้งในฐานะผู้นำและสมาชิกในกลุ่มได้

4.1.3 วางตัวและแสดงความคิดเห็นได้เหมาะสมกับบทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

4.2 วิธีการสอน

4.2.1 มอบหมายงานเป็นรายบุคคลและงานกลุ่ม

4.2.2 ฝึกปฏิบัติการโดยทำงานเป็นกลุ่ม

4.3 วิธีการประเมินผล

4.3.1 ประเมินการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

4.3.2 ประเมินความรับผิดชอบงานกลุ่มของนักศึกษา

5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

5.1 ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ต้องพัฒนา

5.1.1 สามารถใช้เครื่องมือทางเทคโนโลยีสารสนเทศ และการทำงานที่ได้รับมอบหมาย

5.1.2 สามารถคัดเลือกแหล่งข้อมูล ค้นหาหาข้อมูล/ติดตามการเปลี่ยนแปลงทางอินเทอร์เน็ต

5.1.3 สามารถใช้ภาษาไทยในการซักถาม ตอบ และรายงานได้อย่างเหมาะสม

5.2 วิธีการสอน

5.2.1 การสอนโดยใช้ power point ประกอบการบรรยาย

5.2.2 ใช้สื่อและวิธีการสอนที่น่าสนใจ ชัดเจน ง่ายต่อการติดตามทำความเข้าใจ ประกอบการสอนในชั้นเรียน

5.2.3 การสอนโดยมีการนำเสนอข้อมูลและกระตุ้นให้นักศึกษาเห็นประโยชน์จากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการนำเสนอและสืบคนข้อมูล

5.2.4 การแนะนำเทคนิคการสืบคนข้อมูลและแหล่งข้อมูล

5.3 วิธีการประเมินผล

5.3.1 ประเมินทักษะการใช้ภาษาเขียนจากเอกสารรายงานปฏิบัติการ

5.3.2 ประเมินทักษะการใช้สื่อและการใช้ภาษาพูดจากการอภิปราย

5.3.3 ประเมินรายงานการสืบค้นข้อมูลด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ

หมวดที่ 5 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียน การสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
1	แนะนำรายวิชา กิจกรรมการเรียนการสอน และวิธีการวัดและประเมินผล ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับเคมีวิเคราะห์ หลักการวิเคราะห์เชิงปริมาณ	4	บรรยาย นักศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดข้อตกลงการจัดการเรียน-สอน และการประเมินผล	อ.ดุสิต
สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียน การสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
2	หลักการวิเคราะห์องค์ประกอบในเชิงคุณภาพและปริมาณ การคำนวณปริมาณสารสัมพันธ์ การเตรียมสารละลาย	4	Power point บรรยาย อภิปรายซักถาม แบบฝึกหัดเป็นกลุ่ม	อ.ดุสิต
3	การคำนวณปริมาณสารสัมพันธ์ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงสถิติ	4	Power point บรรยาย อภิปรายซักถาม แบบฝึกหัดเป็นกลุ่ม ทดสอบย่อย	อ.ดุสิต
4	การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงสถิติ (ต่อ) การวิเคราะห์ปริมาณโดยน้ำหนัก	4	Power point บรรยาย อภิปรายซักถาม	อ.ดุสิต

			แบบฝึกหัดเป็นกลุ่ม	
5	การวิเคราะห์ปริมาณเชิงปริมาตร การไทเทรต โดยปฏิกิริยา กรด-เบส	4	Power point บรรยาย อภิปรายซักถาม แบบฝึกหัดเป็นกลุ่ม	อ.ชาญชัย
6	การวิเคราะห์ปริมาณเชิงปริมาตร การไทเทรต โดยปฏิกิริยา กรด-เบส (ต่อ)	4	Power point บรรยาย อภิปรายซักถาม แบบฝึกหัดเป็นกลุ่ม	อ.ชาญชัย
7	ปฏิบัติการที่ 1 สารละลาย มาตรฐานกรดไฮโดรคลอริก	4	ฝึกปฏิบัติการ	อ.ดุสิต อ.ชาญชัย
8	ปฏิบัติการที่ 2 การวิเคราะห์ โซดาแอช	4	ฝึกปฏิบัติการ	อ.ดุสิต อ.ชาญชัย
9	ปฏิบัติการที่ 3 สารละลาย มาตรฐานโซเดียมไฮดรอกไซด์	4	ฝึกปฏิบัติการ	อ.ดุสิต อ.ชาญชัย
10	ปฏิบัติการที่ 4 การวิเคราะห์ ปริมาณกรดอะซิติกใน น้ำส้มสายชู	4	ฝึกปฏิบัติการ	อ.ดุสิต อ.ชาญชัย
11	สอบกลางภาค การวิเคราะห์ปริมาณเชิงปริมาตร การไทเทรต โดยปฏิกิริยา การ เกิดสารเชิงซ้อน	2 2	ข้อสอบอัตนัย Power point บรรยาย อภิปรายซักถาม แบบฝึกหัด	อ.ดุสิต อ.ชาญชัย
12	การวิเคราะห์ปริมาณเชิงปริมาตร การไทเทรต โดยปฏิกิริยาการ ตกตะกอน และปฏิกิริยารีดอกซ์	4	Power point บรรยาย อภิปรายซักถาม แบบฝึกหัด	อ.ชาญชัย
สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การ สอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
13	การวิเคราะห์ปริมาณเชิงปริมาตร การไทเทรต โดยปฏิกิริยารีดอกซ์ (ต่อ)	4	Power point บรรยาย อภิปรายซักถาม แบบฝึกหัด	อ.ชาญชัย
14	ปฏิบัติการที่ 5 การเทียบหา ความเข้มข้นของสารละลาย	4	ฝึกปฏิบัติการ	อ.ดุสิต อ.ชาญชัย

	มาตรฐานโปรแตสเซียมไอโอเดต ปฏิบัติการที่ 6 การวิเคราะห์ ปริมาณวิตามินซี			
15	ปฏิบัติการที่ 7 การเทียบหา ความเข้มข้นของสารละลาย มาตรฐาน EDTA ปฏิบัติการที่ 8 การวิเคราะห์ ปริมาณ Ca^{2+} และ Mg^{2+} ในนม	4	ฝึกปฏิบัติการ	อ.ดุสิต อ.ชาญชัย
16	สอบปลายภาค	3	ข้อสอบอัตนัย	อ.ชาญชัย

2. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

กิจกรรมที่	ผลการเรียนรู้	วิธีการประเมิน	สัปดาห์ที่ ประเมิน	สัดส่วนของการ ประเมินผล
1	2.3.1	- สอบกลางภาค - สอบปลายภาค	10 16	30% 30%
2	2.3.2, 4.1.2, 5.3.1	- ปฏิบัติการ	ตลอดภาค การศึกษา	30%
3	1.3.1, 1.3.2, 1.3.3, 2.3.3, 2.3.4, 3.3.1, 3.3.2, 4.1.1, 5.3.2, 5.3.3	- การมีส่วนร่วม อภิปราย เสนอความ คิดเห็นในชั้นเรียน - รายงานผลการ ปฏิบัติการ	ตลอดภาค การศึกษา	10 %

หมวดที่ 6 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. เอกสารและตำราหลัก

- ศุภชัย ใช้เทียมวงศ์ เคมีวิเคราะห์ สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2537
- ชูติมา ศรีวิบูลย์ เคมีวิเคราะห์ 1 สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2535 Gary
- Christain, D., Analytical Chemistry, Wiley&Sons, Inc. New York, 1986
- Douglas A.Skoog and Donald M.West, Fundamentals of Analytical Chemistry, Holt-Saunders International edition. Tokyo, 1982

หมวดที่ 7 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

1. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนิสิต

- 1.1 การสนทนากลุ่มระหว่างผู้สอนและผู้เรียน
- 1.2 ตอบแบบสอบถามเพื่อประเมินผู้สอน และประเมินรายวิชา

2. กลยุทธ์การประเมินการสอน

- 2.1 การแลกเปลี่ยนสังเกตการสอนของอาจารย์ประจำวิชา
- 2.2 ระดับผลการเรียนของนักศึกษา
- 2.3 การทวนสอบประเมินการเรียนรู้

3. การปรับปรุงการสอน

- 3.1 นำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงการสอน
- 3.2 ค้นคว้าข้อมูลความรู้ใหม่ๆนำมาใช้ในการสอน

4. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์รายวิชาของนิสิต

- 4.1 ให้นิสิตได้มีโอกาสตรวจสอบคะแนนและเกรดก่อนส่งเกรดให้สำนักทะเบียนและประมวลผล
- 4.2 ในการสอบปลายภาคให้มีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่สำคัญๆ อีกครั้ง
- 4.3 การสอบสัมภาษณ์เพื่อประมวลการเรียนรู้ในรายวิชา

5. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

นำผลที่ได้จากการสอบถามความคิดเห็น คะแนนสอบของนิสิต การประชุมสัมมนา นำมาสรุปผล และพัฒนารายวิชาก่อนการสอนในภาคการศึกษาหน้า

ลงชื่อผู้สอน .....

(นายดุสิต อังธารารักษ์)

ลงชื่อผู้สอน .....

(นายชาญชัย ตรีเพชร)